

6. Epistolar

Brief von August Hermann Francke an Friedrich Beck.

**Francke, August Hermann
Callenberg, Johann Heinrich**

Halle (Saale), 29.01.1712

Nutzungsbedingungen

Die Digitalisate des Francke-Portals sind urheberrechtlich geschützt. Sie dürfen für wissenschaftliche und private Zwecke heruntergeladen und ausgedruckt werden. Vorhandene Herkunftsbezeichnungen dürfen dabei nicht entfernt werden.

Eine kommerzielle oder institutionelle Nutzung oder Veröffentlichung dieser Inhalte ist ohne vorheriges schriftliches Einverständnis des Studienzentrums August Hermann Francke der Franckeschen Stiftungen nicht gestattet, das ggf. auf weitere Institutionen als Rechteinhaber verweist. Für die Veröffentlichung der Digitalisate können gemäß der Gebührenordnung der Franckeschen Stiftungen Entgelte erhoben werden.

Zur Erteilung einer Veröffentlichungsgenehmigung wenden Sie sich bitte an die Leiterin des Studienzentrums, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

Terms of use

All digital documents of the Francke-Portal are protected by copyright. They may be downloaded and printed only for non-commercial educational, research and private purposes. Attached provenance marks may not be removed.

Commercial or institutional use or publication of these digital documents in printed or digital form is not allowed without obtaining prior written permission by the Study Center August Hermann Francke of the Francke Foundations which can refer to other institutions as right holders. If digital documents are published, the Study Center is entitled to charge a fee in accordance with the scale of charges of the Francke Foundations.

For reproduction requests and permissions, please contact the head of the Study Center, Frau Dr. Britta Klosterberg, Franckeplatz 1, Haus 22-24, 06110 Halle (studienzentrum@francke-halle.de)

urn:nbn:de:gbv:ha33-1-14592

Vir admodum Reuerende,
 atque in Christo Frater per
 dilecte,
 Accessit hodie ad me ^{Pontifi} ~~Pontifi~~
 quidam, Sacerdos, quem
 vocant, secularis, qui iam antea
 sexennium apud nos exegit
 ac superiori anno Venetias di-
 gressus, nunc ad nos rediit. Is
 admod. Reuer. Dignitatis Tue
 notitiam mihi dedit, Tuis me
 verbis salutavit, de propensissi-
 ma Tua erga me voluntate
 certiores me reddidit, adeoque
 sentationes, quibus animus
 Tuus afficitur, mihi narrauit,
 addiditque, Te litteras quas-
 dam consolatorias a me exor-
 tasse. Licet igitur in dubium
 vocare hominis narrationem
 potuisssem, malui tamen

officiū consolationis^{onis} fraternae
Sibi praestare, etiam dubia
illius fide, quam charitati deesse,
in primis cum non videam, quare
Vir ille animum induxerit, talia
michi persuadere, si scius se res ha-
beret. Edmonuit me angor ille
animi Tui, ex consideratione mu-
neris Ecclesiastici non satis digne
administrati subortus, verborum
Augustini. ^{Ep.} cap. 148. "Nihil est in
" hac vita, et maxime hoc tempore,
" facilius et latius, et hominibus
" acceptabilius, Episcopi aut Presby-
" teri, aut Diaconi officio, si per-
" funtorie atque adulatorie res.
" agatur: sed nihil apud Deum mi-
" serius et tristius et damnatius.
" Item nihil est in hac vita et maxi-
" me hoc tempore diffidius, labo-
" riosius, periculosius, Episcopi
" aut Presbyteri aut Diaconi
" officio: sed apud Deum nihil

62
" beatius, si eo modo militetur, quo
" noster Imperator iubet. Hæc
" Augustinus, qui simul conque-
" ritur se nec a queritia, nec ab
" adolescentia sua didicisse, quis iste
" sit modus: et eo tempore, quo
" disce coeperit, vim sibi factam
" esse merito peccatorum suorum,
" ut secundus locus gubernatu-
" rum sibi traderetur, qui re-
" mum tenere non novisset.

Quotus quisque hodie est in offi-
cio Ecclesiastico constitutus, qui
non idem lubens cum Augustino
lateatur, se nempe ineptum esse
ad rem sacram hoc tempore ad-
ministrandam, quo status Ecclē-
siæ tam corruptus est, ut vix
peroptiam quis servare ani-
mam possit; et si alios ad
bonam frugem perducere ser-
vetur, innumeras et proxima

specie insuperabiles sibi obiectas
difficultates deprehendat? Minime
itaque miror, considerationes eiusmodi
mentem Tuam tam graviter ad-
fectisse, ut ipsum corpus in genus
aliquod morbi coniectum sit. Verum
enim vero certissimus sum, fieri
posse, ut animus ad veram et
constantem tranquillitatem per-
veniat, et vel hac ratione facili-
us etiam corpore convalescat,
si modo admiseris ea, quae verbum
Evangelii Tibi largissime sup-
peditat, solatia. Non expostulan-
dum quasi cum Deo est, sed potius
culpa nostra ingenuè confitenda,
et quaecunque afflictis nobis con-
scientia in istiusmodi angore
obiciat, ea concedenda sunt, nec
de iis disputandum diu, eorum rei-
simus, nec ne? sed largiendae
potius, longe nos esse deteriores
nostra et aliorum opinione, et
ea ita se satis esse, quorum

nos conscientia reos agat; super esse vero
 haud dubie, quam plurima peccatio-
 ra, quae purissimus Dei oculus in
 nobis merito reprehendat. Cum hac
 confessione accedendum nobis est ad
 Thronum gratiae, qui propositus no-
 bis est in sanguine Iesu Christi per
 fidem in eum; accedendum autem
 corde vero, fideique plenophoria: Vult
 enim Spiritus S. hoc pacto nos
 securos esse de admissione ad Thronum
 illum gratiae; atque ea est, quam
 Novum Testamentum offert, gra-
 tia, ut si modo nobis caveamus,
 ne animo hypocritico, et qui velit
 in peccatis perseverare, patrem
 adeamus tutissime proximam filia-
 lem fiduciam in amore Patris per
 Christum nobis reconciliati collo-
 care, nec causa ulla nobis super-
 sit timeendi, ne peccata nobis non
 remittat, et ne liberet nos a malo,
 quo premimur. Argendum, ^{igitur,} Frater in
 Christo exordilect, da gloriam Agno-

Dei, qui Te amavit, et se ipsum pro
Te dedit in hostiam, inque gratum odo-
rem Des; da, inquam, gloriam in abúciis
effabili illius erga Te amoris, ut et
~~iciat~~ hac, quam indicavi, via mor-
torem omnem, qui huc usque ob
propteritos lapsus. Tuum de statu
suo animum dimouit. Pronus est
Dominus non tantum ad condona-
da Tibi peccata Tua, sed etiam ad
complectendum Te amore suo infini-
to, ad osculandum osculo gratiae ad
impartiendas Tibi vires, quibus opus
habueris ad rectius de ^aextero quer-
tendum ministerio Tibi de man-
dato. Noli quæso animum offer-
mare ut doloris, oculibus inhaerentis,
adversusque amantissimi Salvatoris
flagrantissimum affectum, quo pro-
sequitur peccatores omnes, ad mis-
sum poenitentes, et in primis ser-
vos suos serio dolentes, quod tanto
Domino se dignos haud probaverint.
Reice audacter quicquid animum
Tuum perturbat: neque enim

64
Id a Deo est, qui non vult, nisi
agnitionem spectatorum, credenti-
bus autem in Christum culpam
pariter ac poenam remittit,
et ad emendationem sui adspiran-
tibus auxilio spiritus sancti pro-
piti est. Satanas vero non desinit
molestia adficiere illos, qui vere et
ex animo se in sinum Christi
coniecerunt, debitoque modo ani-
ma salutem appetunt. Concul-
candus igitur ille est quodibus fides
et alacriter studium, quod decus,
rendum nobis restat ingrediendum,
ne ferendum diutius, ut illa ani-
mi perturbatio moram nobis in
negotio Domini iniiciat. Facia-
mus id, quod proposuimus, dum id,
quod volumus, praestare non va-
lemus: Bonum habemus Domi-
num, qui aequi bonique consili-
feruorum suorum actiones et im-
becillitates eorum compatitur,
dummodo videat, quod ex animo

ipsi seruire studeant, et oratione me-
ditatione ac tentatione in dies singulos
incrementa capere in dexterritate
officia sua praestandi laborent. Hec,
Vir admod. Reuerende, in consolatio-
nem Tuam scribere non dubitavi:

Quis tamen, an omnia statui ami-
mi Tui et causis doloris exakte
respondeant. Si quæ Tibi forte
alieniora videantur, facile id mihi
condonabis, quum scias, me non tan-
tum ad eum scripsisse, qui ignotus
mihi adhuc fuerit, sed etiam tex-
tationum suarum rationem vix
tribus verbis non ~~ad~~ a Te sed ab
alio, expositam mihi fuisse,

Vale in Domino et porro ama

Tua admodum Reue-
rendæ Dignitati

Hale Magde.
burgica
26 Jan.
1712.

Admirissimum
Augustum Cleri-
cissimum Fran-
ckium

(Ab. in der spezif.
dieser Dokumente, welche
h. Lenz mit glückl.
Funde: er ist sehr
hief gütlich in
P. bekium in
vicinia Steinach.)